

Haiti – tři roky po zemětřesení

Už tři roky uplynuly od ničivého zemětřesení, které zasáhlo Haiti, jednu z nejhudších zemí západní polokoule. Do pomoci obětem katastrofy se na počátku roku 2010 okamžitě zapojily Charita ČR a Arcidiecézní charita Olomouc: tým jejich pracovníků se přímo na Haiti podílel na zabezpečení dodávek jídla, pití a provizorního přístřeší potřebným lidem. Zároveň byla vyhlášena finanční sbírka, během níž se do loňského roku podařilo pro pomoc na Haiti vybrat úžasných 63 milionů korun.

OKAMŽITÁ POMOC
Kromě logistiky, distribuce a také zajišťování bezpečnosti humanitárních pracovníků se čeští pracovníci charity věnovali na Haiti v prvních měsících ještě dalším projektům, které zajišťovaly přístřeší, obživu, vzdělávání i péči o sirotky. „Škole sv. Terezy jsme darovali šest školních stanů, prostřednictvím programu Peníze za práci, který místním lidem nabízel obživu, jsme postavili a vybavili školku, pro sirotky jsme obstarali školní stany, poskytli jídlo a platy na zajištění provozu. V Gonaives, kam se uchýlilo mnoho lidí z Port-au-Prince, jsme zajistili přístřeší a domácí potřeby pro rodiny, studentům

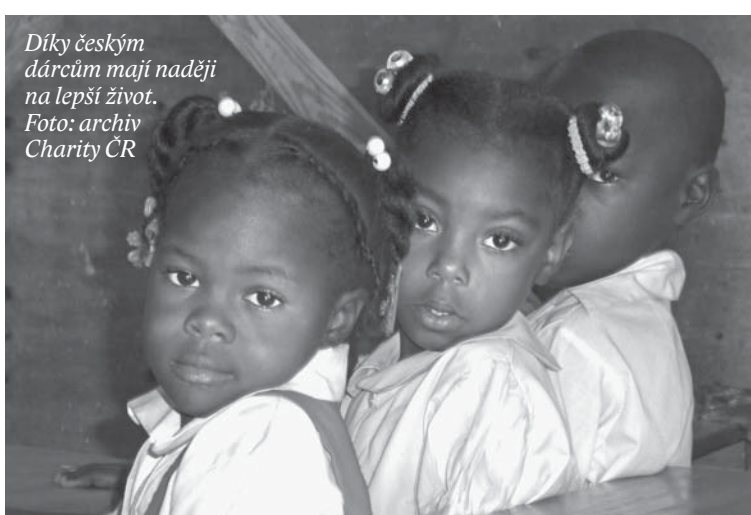
jsem zaplatili školné a ženám pomohli v začátcích jejich drobného podnikání. V Port-au-Prince od nás tři školy dostaly vybavení a pomůcky, abychom dětem z uprchlického tábora umožnili školní výuku. Ten seznam by byl ale podstatně delší,“ vzpomíná Martin Zamazal z Arcidiecézní charity Olomouc.

CHOLERA

Další rána na místní lidi dopadla hned v říjnu 2010: cholera. Onemocnělo jí skoro 300 tisíc lidí a zemřelo více než čtyři a půl tisíce z nich. Čeští charitní pracovníci na ni rychle zareagovali projektem „Prevence a podpora léčby cholery v místních komunitách“, jenž se zaměřil na předcházení nemoci, propagaci hygieny, školení o nakládání s odpady i materiální pomoc a výstavbu potřebné infrastruktury. „Celkem dva tisíce rodin obdržely hygienické balíčky, dva tisíce osob se zúčastnilo seminářů a tři zdravotnická centra byla vybavena základními léky a zdravotnickým materiálem,“ doplňuje Martin Zamazal.

OD HUMANITÁRNÍ POMOCI K ROZVOJI

Nejlépeším způsobem, jak pomoci obyvatelům po katastrofě, je dát jim možnost zajistit živobytí pro sebe

Díky českým dárcům mají naději na lepší život.
Foto: archiv Charity ČR

a svoji rodinu, a to buď obnovením původní výdělečné činnosti, nebo vytvářením nových příležitostí. Tento nelehký úkol se Češi rozhodli řešit přímo v oblasti epicentra zemětřesení – v Leogane, kde jako zdroj obživy převažují zemědělství a drobný obchod. „Náš projekt zaměřený na drobné zemědělce, chovatele domácího dobytka a drobné podnikatele se setkal s velkým zájmem a zapojilo se do něj 2 200 rodin,“ říká Michaela Kupková z Charity ČR.

V současné době v zemi probíhají pod hlavičkou Charity ČR dva větší

projekty. „Pokračujeme v podpoře drobných farmářů, chovatelů a podnikatelů v jejich komunitách a zároveň v součinnosti s haitským ministerstvem školství a naším tamějším partnerem CAFT (Školící centrum pro vzdělávání a transformaci) pracujeme na zlepšení základního vzdělávání v 64 základních školách. Naším cílem je, zejména aby byly výsledky naší práce dlouhodobě udržitelné. Chceme, aby díky školení získávali lidé znalosti a zkušenosti, které budou moci využívat oni, jejich rodiny či celé komunity,“ vysvětluje

Michaela Kupková a připomíná hlavní problémy, s nimiž se musejí pracovníci Charity ČR potýkat.

Kromě třeba nedávných tropických bouří Isaac a Sandy, které zničily spoustu úrody a vybavení, hraje velkou roli skutečnost, že téměř polovina obyvatel země je negramotná a většina nemá zavedenou elektřinu. „Na Haiti se životní podmínky nedají srovnávat s tím, co známe doma. S těmito překážkami se ovšem musíme vyrovnat a přizpůsobit se jim,“ dodává Michaela Kupková. A to se daří, protože úspěchů je například za poslední rok víc než dost. „Do základních škol jsme rozvezli 115 tun potravin, úspěšně probíhají vzdělávání učitelů i spolupráce s rodiči. Také jsme postavili veterinární kliniku pro kozy a několik chovných stanic v rámci komunit,“ jmenuje projekty manažerka Charity ČR.

Tři roky po zemětřesení je Haiti na dobré cestě a je vidět obrovský posun na místech, kam se soustředila mezinárodní i domácí pozornost. Na druhé straně se ostrov stále neposunul z místa nejméně rozvinuté země západní polokoule. Jeho severní část je extrémně chudá, děti stále nezískávají kvalitní vzdělání a lidé bojují s cholerou zavlečenou zvenčí. Podpora rozvoje Haiti ještě zdaleka nedosáhla svého konce. (red)

Nelehký život uprchlíků v Jordánsku

Jako vždy nejvíce trpí děti.

Foto: Iva Zimová

Čtyři miliony Syřanů byly vyhnány ze svých domovů, více než milion jich odešlo do okolních států, nejvíce pak – 420 000 uprchlíků – zakotvilo v sousedním Jordánsku. To je účet dva roky trvajícího konfliktu mezi vládou a povstanci v Sýrii. Konfliktu, jehož obětem pomáhá i Charita ČR.

Příběhy uprchlíků se liší jen nepatrně. K odchodu do jiné země je dohnal strach o život rodiny. Mnozí viděli umírat své blízké či sousedy. Mnozí přišli o majetek, když vypálili nebo zcela zničili jejich dům. Mnozí se setkali s výhrůžkou zabít. „Jsou to obtížné situace. My se můžeme snažit jejich situaci svou prací a pomocí zmírnit a obstarat jim alespoň nějakou podporu, příbuzné jim ale nevrátíme,“ popisuje své postřehy z Jordánska koordinátorka Charity ČR Veronika Jelínková.

Kromě uprchlického tábora v Za'tari žijí syrští uprchlíci ve městech (např. Mafra, Amman, Irbid, Husson, Zarqa), kde musejí platit často velice vysoký nájem, a to i za bydlení, které se ani zdaleka nepodobá jejich původnímu domovu. Jenže muži často nemají nebo nemohou najít práci. Mnoho lidí, kteří by pracovat mohli, není v dobrém zdravotním stavu. Když už si mohou někde přivydělat, stačí to sotva na trochu jídla a základ-

ní potřeby. Ženy se starají o děti, starší a nemocné příbuzné. Děti chodí do center Charity Jordánsko, kde se učí matematiku, arabštinu a angličtinu, ale nejde o běžnou školní výuku.

„Měli jsme v Sýrii dobrý život. Když jsem ale viděla, v čem mé děti vyrůstají, rozhodli jsme se odejít,“ líčí svůj příběh Leila, jedna z uprchlic, která ukazuje obrázek syna – muže s pistolí mířícího, či dokonce střílejícího na jinou postavu. Leila patří k tisícům osob, jež registruje Charita Jordánsko. Ta díky partnerům rozdává poukázky na jídlo, oblečení, boty a v zimě také na ohřívače a deky. Pomáhá také stovkám rodin se zaplacením bytů, garáží a jiných prostor, kde uprchlíci žijí. Poskytuje rovněž základní lékařskou péči a léky či speciální poukázky třeba pro osoby s cukrovkou.

Pracovníci Charity Jordánsko mají stále plně ruce práce a lze očekávat, že se situace v nejbližších měsících nezmění. Do pomoci se jako dobro-

volníci postupně zapojují i sami uprchlíci. Podílejí se na distribuci, navštěvují jednotlivé rodiny a zjišťují, co potřebují a jak se jim může pomoci. Jedna z dobrovolnic vypomáhá s programem pro děti. „Naplnuje mě radost, když vidím jedno z dětí se znovu smát,“ vysvětluje své důvody.

Syrským uprchlíkům zprostředkované pomáhá i Charita Česká republika. Z finančních prostředků od české vlády i jednotlivých dárců, kteří pořad mohou posílat své příspěvky na sbírkové konto **55660022/0800, s variabilním symbolem 182**, uhradila například poukázky na jídlo a oblečení. V letošním roce začala Charita ČR působit také uvnitř Sýrie, kde pomáhá především vnitřně přesídleným osobám, které nemají šanci získat pomoc od jiných zahraničních neziskových organizací, protože se nacházejí na územích ovládaných vládou a vojsky prezidenta Asada.

JITKA KOZUBKOVÁ

Azylový dům sv. Terezie

V těsné blízkosti sídla velkého nakladatelství a jiných významných firem najdete v pražském Karlíně nenápadný, upravený Azylový dům sv. Terezie. Jen pár metrů silnice od sebe odlišuje dva naprosto odlišné světy. Pár metrů, které většina lidí z okolí nikdy nepřekročí – fakticky ani obrazně. Pár metrů, jejichž překročení přitom může být jen otázkou okamžiku – fakticky i obrazně.

Lidé si díky současné obtížné ekonomické situaci uvědomují, že i oni se mohou poměrně snadno ocitnout na dně,“ odpovídá ředitel domu Stanislav Fiala na mou otázku, jestli se zlepšuje postoj veřejnosti k za-

řízení tohoto typu a k jeho cílové skupině. Ano, postoj lidí i jejich pohled na bezdomovce se pomalu mění k lepšímu, ale stále to nestačí. A je to hlavně stát, kdo zaostává. Chybí účinná prevence i příležitosti pro ty, kteří opouštějí azylové domy a chtějí svůj život změnit. Nejsou sociální byty ani práce.

Azylový dům sv. Terezie poskytuje lidem bez domova několik potřebných a hojně využívaných služeb: přichází se mohou každé ráno najíst, umýt a vybrat si oblečení z šatníku, mohou také využít poskytované sociální poradenství. Je tu možnost přenocovat. Dům, jehož patronkou je svatá Terezie z Lusieux, nabízí i dlouhodobější ubytování (max. na půl roku)

a má také několik lůžek určených pro dlouhodobé ubytování seniorů. Pár bývalých klientů navíc v současnosti zaměstnává.

Hlavně pánské oblečení jako kalhoty, svetry a mikiny, prostředky pro osobní hygienu, potraviny a samozřejmě peníze (č. ú. Arcidiecézní charity Praha: 749011/5500, v. s. 40) – to jsou věci, kterými mohou dárci pomoci jak domu, tak jeho klientům na jejich společné nelehké cestě.

„Chci trávit své nebe tím, že budu na zemi neustále pomáhat jiným,“ řekla krátce před svou předčasnou smrtí Terezie z Lusieux. Je to už více než sto let, a práce pro ni i její následovníky je čím dál více.

PETR BIDLO

Foto: Aleš Masner